

प्रस्तावना

प्रेसमा बहुलता प्रवर्धन गर्ने उद्देश्यले मन्त्रालयले प्रेस काउन्सिल नेपाल र प्रेस रजिष्टरको प्रतिवेदनका आधारमा मन्त्रालयले श्रेणी विभाजनवर्गीकरण अनुसार छापा माध्यमका पत्रपत्रिकाहरूलाई विभिन्न प्रकारबाट २०१६ सालदेखि उपलब्ध गराउँदै आएको लोककल्याणकारी विज्ञापनको संकलन, प्रकाशन र रकम भुक्तानी गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक भएकोले सुशासन ऐन, २०६४ को दफा ४५ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयले यो कार्यविधि जारी गरेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:(१) यस कार्यविधिको नाम:लोककल्याणकारी विज्ञापन प्रकाशन रकम भुक्तानीगर्ने कार्यविधि, २०७४ रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा र व्याख्या: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा ,

(क) "लोककल्याणकारी विज्ञापन" भन्नाले राष्ट्र र जनताको हितसँग सम्बन्धित सूचना वा सन्देशलाई सम्झनुपर्दछ ।

(ख) "सरकारी निकाय"भन्नाले संसद सचिवालय, सर्वोच्च अदालत तथा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, मन्त्रालय, संवैधानिक निकाय, विभाग र अन्य सरकारी कार्यालय समेतलाई सम्झनुपर्दछ ।

(ग) "लोककल्याणकारी विज्ञापनको रकम" भन्नाले सूचना विभागबाट प्राप्त राष्ट्र र जनताको हितसँग सम्बन्धित सूचना वा सन्देशहरु प्रशारण, प्रकाशन गरे बापत दिइने रकमलाई सम्झनुपर्दछ ।

(घ) "नियमावली" भन्नाले छापाखाना तथा प्रकाशन सम्बन्धी नियमावली, २०४९ सम्झनुपर्दछ ।

(ङ) "पत्रपत्रिका"भन्नाले नेपालभरबाट प्रकाशित नियमावलीको नियम १७ बमोजिम मन्त्रालयबाट श्रेणी विभाजन स्वीकृत भएका छापा माध्यमका पत्र पत्रिकाहरूलाई सम्झनुपर्दछ ।

(च) "मन्त्रालय" भन्नाले सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयलाई सम्झनु पर्दछ ।

(छ) "विभाग" भन्नाले सूचना तथा प्रसारण विभागलाई सम्झनु पर्दछ ।

(ज) हुलाक कार्यालय भन्नाले प्रदेश मुकाम रहेको जिल्लामा रहेको हुलाक सेवा विभाग अन्तर्गतका हुलाक निर्देशनालय/जिल्ला हुलाक कार्यालयहरूलाई जनाउँदछ ।

(झ) "समिति" भन्नाले दफा ६ बमोजिम गठित लोक कल्याणकारी विज्ञापन परिमार्जन तथा सिफारिस समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

३. लोककल्याणकारी विज्ञापन निर्माणः राष्ट्र र जनताको हित प्रबद्धन गर्ने, कुनै वर्ग समुदायसँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने, आकस्मिकरूपमा आइपरेका र समसामयिक विषयमा जनमानसमा तत्काल जानकारी दिन आवश्यक देखिएका विषयमा विभागबाट सन्देशहरु तयार गरिनेछ ।

४. लोककल्याणकारी विज्ञापन प्रकाशन गर्न पठाउने: सरकारी निकायले लोककल्याणकारी विज्ञापनको रूपमा कुनै सन्देशहरु छपाउन चाहेमा सो निकायको प्रमुखबाट निर्णय गराई सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय मार्फत विभागमा पठाउनु पर्नेछ ।

५. लोककल्याणकारी विज्ञापनको परिमार्जन तथा सिफारिसः (१) विभागमा प्राप्त लोककल्याणकारी विज्ञापनहरुमा आवश्यक परिमार्जन तथा प्रकाशन गर्ने प्राथमिकताक्रम निर्धारण गरी विभागका महानिर्देशक वा निजले तोकेको अधिकारी समक्ष पेश गर्न देहाय बमोजिम विज्ञापन परिमार्जन तथा प्रकाशन प्राथमिकताक्रम निर्धारण समिति रहनेछ ।

६. लोककल्याणकारी विज्ञापन सम्बन्धी समिति गठनः (१) विज्ञापन परिमार्जन तथा प्रकाशन, प्रकाशन प्राथमिकताक्रम निर्धारण गर्न तथा आकस्मिक र विशेष सूचना व्यवस्थापन गर्न जेष्ठ निर्देशकले समितिको संयोजक भई कार्य सम्पादन गर्ने गरी देहायबमोजिम समिति गठन गरिने छ ।

क. निर्देशक,	प्रेस रजिस्ट्रेसन शाखासूचना विभाग	संयोजक
ख. लेखा अधिकृत	लेखा शाखा सूचना विभाग	सदस्य
ग. विज्ञ	सूचना विभागले तोकेको सो विषयको विज्ञ एकजना	सदस्य
घ. शाखा अधिकृत,	प्रेस शाखा सूचना तथा प्रसारण विभाग	सदस्य सचिव

(२) समितिले आफ्नो कार्यलाई छिटो छरितो र व्यवस्थित गराउन विभागका महानिर्देशकबाट स्वीकृत गराई आएनो कार्यविधि लागू गर्न सक्नेछ ।

७. प्रकाशन प्राथमिकताक्रम निर्धारणः समितिले विषयको गाम्भीर्यता, सन्देशको समय सापेक्ष महत्व र आवश्यकता हेरी तत्काल प्रकाशन गर्नुपर्ने, सात दिनसम्म प्रकाशन गर्नुपर्ने र मासिक एवं सदाबहार सन्देशको रूपमा क्यालेण्डरमा राखी प्रकाशन गर्नुपर्ने गरी सन्देशहरुको प्राथमिकताक्रम निर्धारण गर्नेछ ।

८. सन्देशको स्वीकृतीः समितिबाट प्रकाशनको लागि सिफारिस प्राप्त सन्देशहरु विभागको महानिर्देशकबाट स्वीकृत गराई निर्धारित प्राथमिकताक्रम बमोजिम प्रकाशन गर्न पठाउनु पर्नेछ ।

९. सन्देशको प्राप्ति र प्रकाशन गर्न पठाउने: प्रेस काउन्सिल नेपालको वर्गीकरणमा परी लोककल्याणकारी विज्ञापनको रकम भुक्तानी पाउन योग्य पत्रिकाहरुमा सन्देशहरु प्रकाशन गर्न देहाय बमोजिमको व्यवस्था गरिनेछ ।

(क) लोककल्याणकारी विज्ञापनहरु प्रकाशन गर्ने प्राथमिकताक्रम निर्धारण गरी विभागको वेबसाइटमा राखिने छ । सोही अनुसार पत्रपत्रिकाहरूले प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(ख) सामान्यतया वेबसाइटमा मासिक क्यालेण्डर अनुसार प्रकाशन गर्न पर्ने सन्देशहरु राखिने छ ।

(ग) पत्रपत्रिकाहरूले लोककल्याणकारी विज्ञापन प्राप्त गर्न आफ्नो ईमेल ठेगाना विभाग वासम्बन्धित सञ्चार केद्रमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(घ) पत्रपत्रिकाहरूबाट प्राप्त ईमेल ठेगानामा वर्गीकरणमा परेका पत्रपत्रिकामा भूगोल, संस्कृति तथा समय अनुसारका सन्देशहरु पठाउन सकिनेछ ।

ड. ईमेल लगायत अन्य उपयुक्त माध्यमबाट सन्देश उपलब्ध गराईने : विभाग र प्रत्येक प्रदेश मुकाममा रहने हुलाक कार्यालयहरूबाट समेत सम्बन्धित पत्रपत्रिकाहरूमा ईमेल लगायत अन्य उपयुक्त माध्यमबाट सन्देशहरु उपलब्ध गराइनेछ ।

(च) क्यालेण्डरमा रहेका सन्देशहरु सोही महिना छाप्नु पर्नेछ ।

(छ) विभागले निर्देशन दिएकोमा बाहेक पत्रपत्रिकाहरूले प्राप्त सन्देशहरु आलोपालो गरी प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

१०. निर्देशन बमोजिम प्रकाशन गर्न पर्ने: विभागले प्राथमिकता दिई वा जरुरी उल्लेख गरी प्रकाशन गर्न पठाईएका सन्देशहरु आउँदो अङ्कदेखि नै लेखी पठाए बमोजिम प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

११. पत्रपत्रिकामा सन्देश प्रकाशन गर्नु पर्ने आकार: पत्रपत्रिकामा सन्देशहरु देहाय बमोजिमको अङ्क, आकार र स्थानमा छाप्नुपर्नेछ ।

(क) दैनिक पत्रिकाको हकमा प्रत्येक महिनामा कम्तीमा २५ अंक प्रकाशित हुनुपर्ने छ । पहिलो पृष्ठको माथिपट्टिको कुना (एयर प्यानल) मा छोटा सन्देशहरूमा आलो पालो गरी महिनामा पाँच पटक र लामा सन्देशहरु आलो पालो गरी पत्रिकाको अन्तिम पृष्ठमा महिनामा पाँच पटक दुई कोलममा ८×१० सी.एम. साइजमा छाप्नु पर्ने छ ।

(ख) अर्ध सासाहिक पत्रिकाको हकमा प्रत्येक महिनामा कम्तीमा ७ अंक प्रकाशित गर्नुपर्ने छ । प्रत्येक अंकमा दुई कोलममा ८×१० सी.एम. साइजमा फरक फरक पत्रिकाको अन्तिम पृष्ठमासन्देशहरु छाप्नु पर्ने छ ।

(ग) सासाहिक पत्रिकाको हकमा प्रत्येक महिनामा कम्तीमा ४ अंक प्रकाशित हुनुपर्नेछ । प्रत्येक अंकमा दुई कोलममा ८×१० सी.एम. साइजमा पत्रिकाको अन्तिम पृष्ठमा फरकफरक सन्देशहरु छाप्नुपर्नेछ ।

(घ) पाक्षिक, मासिक वा सो भन्दा बढी अवधिमा प्रकाशन हुने पत्रिकाहरूले प्रत्येक अंकमा पूरा पृष्ठमा फरक फरक सन्देशहरू अन्तिम पृष्ठमा छाप्नु पर्ने छ ।

(ङ) पाञ्चाङ्ग निर्णयिक समितिबाट निर्णय भई प्रकासित पात्रोहरूले प्रकाशित भएको बखत एकपटक विज्ञापन प्रकासित गर्नुपर्नेछ ।

१२. अड्क छुट दिन सकिने: यस कार्यविधिमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएपनि राज्यमा देखिएको संकट, दैवी प्रकोप तथा काबु बाहिरका विषम परिस्थिति र लामो सार्वजनिक विदा हुने दशै तिहार जस्ता चाडपर्वका समयमा बार तोकी प्रकाशन हुने पत्रिका सो हसामा जुनसुकै बार प्रकाशित भएको भए तापनि विभागले सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयमा जानकारी दिई केही अड्क छुट दिने निर्णय गरी भुक्तानी दिन सक्नेछ ।

१३. आकारमा थपघट गरी प्रकाशन गर्न निर्देशन दिन सकिने: राष्ट्रिय महत्वका विषयमा तयार गरिएका लामा खालका सन्देशहरू एउटै अड्कमा प्रकाशन गर्नुपर्ने अवस्थामा प्रकाशन गर्नुपर्ने आकार तथा भित्री वा बाहिरी पृष्ठमा प्रकाशन गर्न विभागले निर्देशन दिन सक्नेछ र पत्रपत्रिकाहरूले पनि सोही बमोजिम प्रकाशन गर्नुपर्नेछ ।

१४. सन्देश प्रकाशन भएका अड्क सहित पत्रपत्रिका सम्पूर्ण अड्क पठाउनु पर्ने: सन्देश प्रकाशन भएका अड्क सहित प्रकाशन भएका पत्रपत्रिकाका सबै पृष्ठ भएका सम्पूर्ण अड्कहरू अनिवार्यरूपमा सञ्चार प्रतिष्ठानको पत्रसाथ संलग्न गरी देहाय बमोजिम पठाउनु पर्नेछ ।

(क) काठमाण्डौ उपत्यकाबाट प्रकाशित पत्रिकाहरू प्रकाशित भएको मितिले बढीमा ३० दिन र सोलुखुम्बु, ओखलढुङ्गा, दोलखा, रामेछाप जिल्लाहरू र वागमती अञ्चलका बाँकी जिल्लाबाट प्रकाशित हुने पत्रिकाहरूका लागि थप सात भित्र विभागमा दर्ता गराउनु पर्दछ ।

(ख) प्रदेश मुकाममा रहने जिल्लाबाट प्रकाशित पत्रिकाहरू प्रकाशित भएको मितिले बढीमा ३० दिन र बाँकी जिल्लाबाट प्रकाशित हुने पत्रिकाहरूका लागि थप सात दिनभित्र निम्न बमोजिम सम्बन्धित हुलाक कार्यालयहरूमा दर्ता गराउनु पर्नेछ ।

(१) १ नम्बर प्रदेश मुकाममा रहेका हुलाक कार्यालयमा : प्रदेश नम्बर १ मा रहेका जिल्लाहरू ।

(२) २ नम्बर प्रदेश मुकाममा रहेका हुलाक कार्यालयमा : प्रदेश नम्बर २ मा रहेका जिल्लाहरू ।

(३) ३ नम्बर प्रदेश मुकाममा रहेका हुलाक कार्यालयमा : माथि खण्ड ^{कृ}खि मा उल्लेख भएका जिल्लाहरू बाहेक प्रदेश नम्बर ३ मा रहेका बाँकी जिल्लाहरू ।

(४) ४ नम्बर प्रदेश मुकाममा रहेका हुलाक कार्यालयमा : प्रदेश नम्बर ४ मा रहेका जिल्लाहरू ।

(५) ५ नम्बर प्रदेश मुकाममा रहेका हुलाक कार्यालयमा : प्रदेश नम्बर ५ मा रहेका जिल्लाहरू ।

(६) ६ नम्बर प्रदेश मुकाममा रहेका हुलाक कार्यालयमा : प्रदेश नम्बर ६ मा रहेका जिल्लाहरू ।

(७) ७ नम्बर प्रदेश मुकाममा रहेका हुलाक कार्यालयमा : प्रदेश नम्बर ७ मा रहेका जिल्लाहरू ।

(ग) यस कार्यविधिमा दुर्गम जिल्ला भनी तोकिएका जिल्लाहरूको हकमा पत्रसाथ पत्रिकाहरू हुलाकमा रजिष्ट्रेरी गरी पठाउन सकिनेछ । सम्बन्धित निकायमा पुगे नपुगेको बुझी निश्चित गर्ने जिम्मेवारी पत्रिकाको प्रकाशक वा सम्पादकको हुनेछ । भुक्तानीको लागि विल पेश गर्दा पत्रिकाहरू विभाग वा सञ्चार केन्द्रमा पुगेको रहेनेछ, भने सो समयमा पत्रिकाको अंक सहित खुलाइ हुलाकमा पठाएको पत्रको प्रतिलिपि, रजिष्ट्रेसन गरेको निस्सा र पत्रिका अनिवार्य रूपमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

(घ) आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को हकमा समयमा दर्ता गर्न नसकेमा २०७६ असार २० गतेसम्म विभाग र तोकिएका हुलाक कार्यालयहरूमा दर्ता गर्न सकिनेछ ।

१५. सम्पर्क व्यक्तिको विवरण पठाउनु पर्ने: सञ्चार माध्यमहरूले आफ्नो माध्यमको पूरा ठेगाना, सम्पर्क व्यक्तिको नाम, सम्पर्क इमेल, मोबाइल नम्बर तथा ल्याण्डलाईन फोन र फ्याक्स (भएमा) सो समेत अनिवार्य रूपमा विभागमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

१६. दुईपटक वर्गीकरणमा परेपछि लोककल्याणकारी विज्ञापनको रकम प्राप्त गर्न योग्य हुने: पत्रपत्रिकाहरू देहाय बमोजिम दुईपटक वर्गीकरणमा परेपछि लोककल्याणकारी विज्ञापनको रकम प्राप्त गर्न योग्य हुनेछन्-

(क) जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट स्थायी दर्ता प्रमाण प्राप्त गरी नियमितरूपमा प्रकाशित भइरहेको पत्रिका प्रेस काउन्सिल नेपालबाट लगातार दुईपटक वर्गीकरणमा परेपछि वर्गीकरण अनुसार लोककल्याणकारी विज्ञापनको रकम प्राप्त गर्न योग्य हुनेछ ।

(ख) वर्गीकरणमा परी लोककल्याणकारी विज्ञापनको रकम पाइरहेका पत्रपत्रिकाको किसिम परिवर्तन गरी प्रकाशन भइरहेको रहेछ भने सो पत्रिका वर्गीकरणमा परेपछि लोककल्याणकारी विज्ञापनको रकम प्राप्त गर्न योग्य हुनेछ ।

(ग) पत्रपत्रिकाहरु एक आपसमा गाभिन (मर्ज हुन) सक्नेछन् । पत्रपत्रिकाले गाभिनु पूर्व विभागलाई जानकारी दिई दुई वा सोभन्दा बढी पत्रपत्रिकाहरु एकआपसमा गाभिई सञ्चालन भएमा गाभिएको पत्रिका मध्ये कुनै एक पत्रिका पहिले नै वर्गीकरणमा परेको भए लोककल्याणकारी विज्ञापनको रकम नियमितरूपमा प्राप्त गर्न योग्य हुनेछ । मर्ज भएका पत्रिकाहरुको नामानामेसी उपयुक्त स्थानमा उल्लेख गर्नुपर्दछ ।

१७. विज्ञापन छापन स्वीकृती लिनु पर्ने: (१)वर्गीकृत पत्रिकाले विज्ञापन छाप्नु पूर्व प्रत्येक आषाढ मसान्तभित्र तोकिएको ढाँचामा विभागमा निवेदन दिई विभागबाट विज्ञापन प्रकाशनको स्वीकृती लिनु पर्नेछ ।

(२) विज्ञापन छापन पत्रिकाबाट निवेदन प्राप्त भएपछि विभागले विज्ञापन छापन योग्य पत्रिकाको लागि स्वीकृतीप्रदान गर्नुपर्नेछ ।

१८. लोक कल्याणकारी विज्ञापनको रकम भुक्तानी : प्रेस काउन्सिल नेपालबाट आ.व. को प्रथम ६ (छ) महिनासम्म पत्रपत्रिका वर्गीकरणको नतिजा प्रकाशन भएमा भुक्तानी पाउन योग्य पत्रपत्रिकाहरुले मन्त्रालयले निर्णय गरेको महिनाबाट लोक कल्याणकारी विज्ञापन प्रकाशन गरे वापतको रकम प्राप्त गर्नेछन् । आ.व.को ६(छ) महिनाभन्दा पछाडी प्रेस काउन्सिल नेपालले पत्रपत्रिका वर्गीकरणको नतिजा प्रकाशन गरेमा भुक्तानी पाउन योग्य पत्रपत्रिकाहरुले आगामी आ.व.को शुरु महिनाबाट मात्र लोक कल्याणकारी विज्ञापन प्रकाशन गरे वापतको रकम प्राप्त गर्नेछन् ।

१९. लोककल्याणकारी विज्ञापनको रकम भुक्तानी मासिक दर: १)लोककल्याणकारी विज्ञापनको दर देहाय बमोजिम हुनेछः

सि.नं.	पत्रिकाको किसिम	कवर्ग	ख वर्ग	ग वर्ग	घ वर्ग
१.	दैनिक	३०६२५।००	२४०६२।००	१९६८७।५०	१३१२५।००
२.	अर्ध सासाहिक	२६२५०।००	१९६८७।५०	१३१२५।००	६५६२।५०
३.	सासाहिक	२६२५०।००	१९६८७।५०	१३१२५।००	६५६२।५०
४.	पाक्षिक	१७५००।००	१३१२५।००	८७५०।००	४३७५।००
५.	मासिक, द्वैमासिक तथा त्रैमासिक	१७५००।००	१३१२५।००	८७५०।००	४३७५।००
६.	पञ्चाङ्ग पात्रो एकमुट्ठ			३०६२५।००	

२) सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयले विभागको सिफारिसमा राष्ट्रिय, प्रादेशिक र स्थानीय छापा माध्यमका लागि मासिक दररेटमा सामान्य फरक गर्न सक्नेछ ।

३) सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयले समय समयमा उपदफा (१) को दररेटमा परिवर्तन गर्न सक्नेछ ।

२०. दूर्गम जिल्लावाट प्रकाशित हुने पत्रपत्रिकालाई रकम थप दिइने: यस कार्यविधिको प्रयोजनका लागि दूर्गम जिल्ला (कालिकोट, जुम्ला, मुगु, डोल्पा, हुम्ला, बझाङ, बाजुरा, अछाम, दार्चुला, मनाङ, मुस्ताङ, सोलुखुम्बु, संखुवासभा, ताप्लेजुड) मा दर्ता भई सोही जिल्लावाट प्रकाशित हुने पत्रपत्रिकाहरूलाई वर्गीकरण अनुसार लोककल्याणकारी विज्ञापनको रकम भुक्तानी दिदा पच्चीस प्रतिशत थप गरी दिईनेछ ।

२१. अतिरिक्त सन्देश प्रकाशन गरे बापत थप रकम उपलब्ध गराईने: राष्ट्रिय महत्वका विषयमा साबिकको लोककल्याणकारी विज्ञापन बाहेक अन्य सन्देशहरू समेत प्रकाशन गर्न विभागले निर्देशन दिएमा श्रोतको उपलब्धताको आधारमा थप रकम उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

२२. अनुगमन: विभागले नेपाल पत्रकार महासंघसंगको सहकार्यमा पत्रपत्रिकाको बजार समेतको अनुगमन गरी आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ । निर्देशनको पालना गर्नु पत्रपत्रिकाको कर्तव्य हुनेछ ।

२३ हुलाक कार्यालयको जिम्मेवारी: लोककल्याणकारी विज्ञापनसम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित गर्न तोकिएका हुलाक कार्यालयहरूले अन्य कार्यको अलवा निम्न कार्यहरू जिम्मेवारी पूर्णरूपमा सम्पादन गर्नु पर्नेछ,

(क) वर्गीकरणमा परेका र आँनो झेत्रबाट प्रकाशन हुने पत्र पत्रिकाको अभिलेख राखे ।

(ख) आफ्नो क्षेत्रबाट प्रकाशन हुने तर वर्गीकरणमा नपरेका पत्र पत्रिकाहरूको समेत अभिलेख राखे ।

(ग) पत्रपत्रिकाहरूमा विभागले तोके वमोजिम विज्ञापन प्रकाशन भए नभएको अनुगमन गर्ने तथा कार्यविधिमा तोके अनुरूप भएको नपाइएमा भुक्तानी रोका गर्ने वा दामासाहीले भुक्तानी गर्ने ।

(घ) प्राथमिकता अनुरूप तत्काल प्रकाशन प्रशारण गर्नु पर्ने विज्ञापन प्रकाशन गर्न सञ्चार माध्यमहरूलाई छिटो माध्यमद्वारा जानकारी गराउने ।

(ङ) कार्यविधि अनुरूप पत्रपत्रिकाहरूबाट प्राप्त विलहरूको भुक्तानी दिने र विभागमा नियमितरूपमा जानकारी पठाउने ।

२४. प्रत्येक महिनाको विल आगामी महिनाको मसान्तसम्ममा अनिवार्य रूपमा पठाईसक्नुपर्ने: प्रत्येक महिनाको विल आगामी महिनाको मसान्तसम्ममा पत्रपत्रिकाले पाउने रकम उल्लेख गरी पत्रपत्रिका दर्ता गरेको विभाग वा तोकिएक हुलाक कार्यालयहरूमा भ्याट वा ख्यान विल अनिवार्य रूपमा पठाई सक्नुपर्नेछ । सो भन्दा पछाडी प्राप्त विलहरूको रकम भुक्तानी हुने छैन । ज्येष्ठ महिनाको विल आषाढ महिनाको २० गतेभित्र अनिवार्य रूपमा पठाई सक्नुपर्नेछ ।

२५. भुक्तानी रोक्का हुनेः देहायको अवस्थामा पत्रपत्रिकाले पाउने लोककल्याणकारी विज्ञापनको भुक्तानी रोक्का हुन सक्नेछः

- (क) छापाखाना र प्रकाशन सम्बन्धी ऐन तथा नियमावली बमोजिम पत्रिका प्रकाशन गरेको नपाईएमा
- (ख) श्रमजीवी पत्रकार सम्बन्धी ऐन तथा नियमावली बमोजिम श्रमजीवी पत्रकार, कर्मचारी र कामदारलाई पारिश्रमिक लगायत सेवा सुविधा उपलब्ध गराएको नपाईएमा
- (ग) श्रमजीवी पत्रकार सम्बन्धी ऐन तथा नियमावली बमोजिम श्रमजीवी पत्रकार, कर्मचारी र कामदारलाई नियुक्तिपत्र वा पारिश्रमिक उपलब्ध नगराएको भनी प्रेस रजिष्ट्रार समक्ष उजुरी परेमा सोको मिलापत्र नभएसम्म वा विभागीय तहको कारबाही टुंगो नलागेसम्म,
- (घ) सन्देश प्रकाशन भएका अङ्क सहित प्रकाशन भएका पत्रपत्रिकाका सम्पूर्ण अङ्कहरु पत्रसाथ संलग्न गरी नियमितरूपमा पठाएको नपाईएमा,
- (ङ) पत्रपत्रिकामा सन्देशहरु दफा ११ मा तोकिए बमोजिमको अङ्क, आकार र स्थानमा नछापेमा
- (च) प्राथमिकता राखि प्रकाशन गर्न पठाउदा सन्देश प्रकाशन नगरेमा वा क्यालेन्डरमा उल्लेख भए बमोजिम सन्देश प्रकाशन नगरेमा
- (छ) विभागको निर्देशन बमोजिम विज्ञापन नछापेमा,
- (ज) पत्रपत्रिकामा हुबहु समाचार भेटिएको वा पृष्ठ नम्बर नराखी विज्ञापन छापेको पाईएमा।
- (झ) आचार संहिता पालना नगरेको भनी प्रेस काउन्सिल नेपालले लेखी पठाएमा ।

२६. दामासाहीले भुक्तानी गरिनेः देहायको अवस्थामा पत्रपत्रिकाले पाउने मासिक रकम दामासाहीले भुक्तनी गरिनेछ ।

- (क) नियमितरूपमा पत्रिका प्रकाशन भइरहेका भएतापनि तोकिएको संख्यामा विज्ञापन अंकहरु प्रकाशन भएको नपाईएमा जति अंकमा विज्ञापन प्रकाशित भएको छ सो आधारमा दामासाहीले हुन आउने रकम भुक्तानी गरिने छ ।
- (ख) एक महिनामा एउटै सन्देश एक भन्दाबढी पटक प्रकाशन भएको रहेछ भने एउटा मात्र सन्देश प्रकाशन भएको मानिने छ ।
- (ग) मासिक क्यालेण्डरमा रहेका सन्देश र सदावहार सन्देशहरु आलोपालो गरी प्रकाशन नगरेको खण्डमा प्रकासित विज्ञापनलाई आधारमानी दामासाहीले भुक्तानी दिईनेछ ।

२७. कर कट्टा गरी रकम भुक्तानी पठाइने: रकम भुक्तानी गर्दा भ्याट विल भए एक दशमलव पाँच प्रतिशत र प्यान विल भए पन्ध्र प्रतिशत कर कट्टा गरिने छ ।

२८. बैंक खातामा भुक्तानी पठाइने: नेपाल राष्ट्र बैंकबाट क वर्गमा वर्गीकृत बाणिज्य बैंकहरूमध्ये विभाग वा सञ्चार केन्द्रले तोकेको बैंकमा खाता खोल्नु पर्नेछ । पत्रिका र वील प्राप्त भएपछि लोककल्याणकारी विज्ञापनको रकम यथासिद्ध पत्रिका वा पत्रिका प्रकाशन गर्ने पब्लिकेशनको नाममा रहेको बैंक खातामार्फत् भुक्तानी पठाइनेछ ।

२९. आर्थिक वर्षभित्र भुक्तानी लिई सबनु पर्ने: यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुर लेखिएको भएता पनि प्रत्येक आ.व.को श्रावण देखि ज्येष्ठ महिनासम्मको लोक कल्याणकारी विज्ञापन प्रकाशनवापतको रकम दफा २४ मा व्यवस्था भए बमोजिमको समयावधिमा सोही आर्थिक वर्षभित्र भुक्तानी गरिनेछ । आषाढ महिनाको बिल भुक्तानी गर्दा आपाढ २५ गतेसम्म प्राप्त बिलहरूको भुक्तानी सोही आ.व. मा गरिनेछ । पत्रपत्रिकाहरूले आषाढ महिनाको बिल श्रावण ७ गतेसम्म अनिवार्यरूपमा विभागमा दर्ता गरिसक्नुपर्ने छ । श्रावण ७ गतेभित्र प्राप्त आषाढ महिनाको बिल भुक्तानी बाँकीको कच्चावारी भरी प्रमाणित गराइ आगामी आ.व.मा विनियोजित बजेटबाट भुक्तानी गरिनेछ । श्रावण ७ गते पछाडी प्राप्त आषाढ महिनाको बिलको भुक्तानी हुने छैन ।

३०. लोककल्याणकारी विज्ञापनको बजेटको व्यवस्था: प्रत्येक वर्ष नेपाल सरकारबाट विभागको वार्षिक कार्यक्रममा बजेट व्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ ।

३१. विज्ञापन निर्माण तथा परिमार्जन सम्बन्धी खर्चको व्यवस्था: यस कार्यविधिमा उल्लेख भएको विज्ञापन निर्माण, परिमार्जन तथा अन्य कार्यमा हुने खर्चको लागि लोककल्याणकारी विज्ञापनको बजेटबाट बढिमा दुई प्रतिशत खर्च गर्न सकिनेछ :

३२. वर्गीकरणमा परेको प्रमाणको प्रतिलिपि पेश गर्नु पर्ने: पहिलो पटक भुक्तानी माग गर्दा पछिल्लो दुई पटक वर्गीकरणमा परेको प्रमाणको प्रतिलिपि पेश गर्नु पर्नेछ ।

३३. लेखापरीक्षण प्रतिवेदन कर पेश गर्नुपर्ने: प्रत्येक वर्षको अघिल्लो आधिक वर्षमा लोककल्याणकारी विज्ञापनको रकम प्राप्त भएको देखिने लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पेस गर्नु पर्नेछ ।

३४. प्रचलित कानून बमोजिम हुने: यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका व्यवस्थाहरू प्रचलित कानून बमोजिम बाझिएमा बाझिएको हदसम्म स्वतः निस्क्रिय भएको मानिनेछ ।

३५. कार्यविधिमा संशोधन: नेपाल सरकार, सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयले नेपाल पत्रकार महासंघ तथा सरोकारबालाहरूको राय सुझावका आधारमा यस कार्यविधिमा संशोधन तथा हेरफेर गर्नसक्नेछ । तर यो कार्यविधि कार्यान्वयनको लागि विभागले आवश्यकता अनुसार निवेदनको ढाँचा तथा फारामहरू निर्धारण गरी लागू गर्न सक्नेछ ।